

Заява
про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
проекту Програми соціально-економічного та культурного розвитку Одеської
області на 2025 рік

1. Замовник

Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації.

Адреса: 65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4.

Контактний телефон: (048)-71-89-574; (048)-71-89-491

E-mail: eko@od.gov.ua.

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2025 рік (далі – Програма) є документом державного планування регіонального рівня, яким визначаються пріоритетні напрями економічного, соціального та культурного розвитку Одеської області.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) Програми дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі планування.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку Програми з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку Одеської області.

Програму розроблено з урахуванням завдань та положень документів державного планування, конвенціями та іншими міжнародними угодами природоохоронного спрямування, а саме:

- міжнародних зобов'язань, взятих Україною в рамках участі у Конвенції про охорону біологічного різноманіття (Ріо-де-Жанейро, 1992), Конвенції про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсар, 1971), Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Берн, 1979);

- Національної економічної стратегії, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179;

- Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України 21.04.2021 №443-р;

- Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України 30.03.2016 № 271-р;

- Стратегією зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 №688-р;

- Планом заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України 21.10.2020 № 1567-р.

Передбачається, що основна робота органів влади регіону, враховуючи виклики сьогодення, буде і надалі спрямовуватися на максимальну мобілізацію ресурсів з метою забезпечення стабільної роботи економіки в умовах воєнного (післявоєнного) періоду, у тому числі за рахунок реалізації комплексу заходів зі створення нових робочих місць через підтримку бізнесу, стимулювання залучення інвестицій, створення для мешканців регіону безпечних умов для життя, відновлення зруйнованої та пошкодженої виробничої, соціальної, інфраструктури та екосистем, подальший розвиток системи надання якісних та доступних

освітніх, медичних, соціальних послуг, у тому числі внутрішньо переміщеним особам, сприяння соціальної адаптації захисників та захисниць України, що повертаються з війни, подальшої модернізації об'єктів житлово-комунального господарства та соціальної сфери.

Фінансування пріоритетних напрямів, у тому числі через місцеві цільові програми, здійснюватиметься з урахуванням необхідності проведення першочергових робіт з відновлення зруйнованої та пошкодженої інфраструктури, реальних можливостей відповідних місцевих бюджетів, а також виділених фінансових ресурсів державного бюджету, приватних інвестицій, кредитних ресурсів та технічної допомоги міжнародних організацій та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

3. Те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Програма охоплює усі види господарської діяльності: промисловий та агропромисловий комплекси; регуляторну політику та розвиток підприємництва; транспортну інфраструктуру та морегосподарський комплекс; житлово-комунальне господарство; енергозбереження та енергоефективність; дорожньо-транспортне господарство; соціальну-економічну та гуманітарну сфери (освіту, охорону здоров'я, фізичну культуру і спорт та т.ін.); туристично-рекреаційну галузь; природокористування та безпеку життєдіяльності людини.

Для кожної з визначених стратегічних та оперативних цілей Програми розробляються відповідні завдання та заходи; за кожною оперативною ціллю розробляється низка заходів і проєктів, серед яких можуть бути проєкти, що, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про їх провадження.

4. Ймовірні наслідки

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) необхідно оцінити ймовірні наслідки реалізації Програми, зокрема, мають бути оцінені ймовірні наслідки:

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: Виконання СЕО передбачає аналіз та оцінку ймовірних наслідків та ризиків реалізації заходів, прийнятих у Програмі, як на окремі компоненти довкілля (грунти, поверхневі та підземні водні ресурси, атмосферне повітря, рослинний та тваринний світ), соціально-економічні умови розвитку території, а також на здоров'я населення;

б) для територій з природоохоронним статусом. Під час здійснення СЕО ймовірні наслідки від об'єктів інфраструктури, що пропонуються відповідно до Програми, на території з природоохоронним статусом відсутні;

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Транскордонні наслідки реалізації рішень Програми для довкілля та здоров'я населення, не очікуються.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі, якщо документ державного планування не буде затверджено

Зважаючи на комплексність рішень проєкту Програми, що обумовлюється необхідністю виконання стратегічних цілей Програми, призначених для різних видів промислово-виробничої, соціальної, рекреаційної, комунікаційної діяльності, здійснюється розгляд виправданих альтернатив планованих рішень та сценарії їх розвитку.

Загальною альтернативою Програми є гіпотетичний «нульовий» сценарій, при якому вищезазначена Програма не затверджується.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Для проведення СЕО буде використана наступна інформація: доповіді про стан довкілля; статистична інформація; дані моніторингу стану довкілля; експертні оцінки; інша доступна інформація. Основною метою прогнозу є оцінка можливої реакції навколишнього природного середовища на прямий чи опосередкований вплив людини, вирішення задач раціонального природокористування у відповідності з очікуваним станом природного середовища.

З огляду на стратегічний характер Програми, яка є головним документом економічного та соціального розвитку на регіональному рівні, ключове значення у виконанні СЕО такого документу є методи стратегічного аналізу.

Перш за все, буде використаний аналіз стратегічного планування, який передбачає встановлення зв'язків з іншими документами державного планування і дослідження нормативно-правових умов реалізації рішень Програми.

Застосування цільового аналізу при проведенні стратегічної екологічної оцінки дозволить встановити відповідність рішень Програми і загальним цілям охорони довкілля та забезпечення безпечного для здоров'я населення середовища існування, що встановлені на місцевому та регіональному рівнях.

Передбачається застосування аналізу вихідних даних стратегічного планування та можливості майбутнього розвитку, які мають вирішуватись відповідно до Програми.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством. Так, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища. Відповідно до Закону використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

- а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;
- г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;
- д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;
- е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;
- є) здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різноманіття.

Також будуть враховані заходи щодо раціонального використання природних ресурсів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки, передбачені іншими законодавчими актами у сфері охорони довкілля. Заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Звіт про СЕО буде розроблюватися відповідно до ст. 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Програми, подаються до Департаменту економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації за адресою: 65032, м. Одеса, проспект Шевченка, 4, або на електронну поштову скриньку: eko@od.gov.ua.

Строк подання зауважень і пропозицій становить 10 календарних днів з дати опублікування Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки. Зауваження, надані поза межами визначеного строку, не приймаються та не розглядаються.